

+

+

סוג הבחינה: בגרות לבתי ספר על-יסודיים
מועד הבחינה: קיץ תשס"ו, 2006
מספר השאלון: 030201

מדינת ישראל
משרד החינוך התרבות והספורט

תולדות עם ישראל

לבתי ספר עצמאיים

2 יחידות לימוד

הוראות לנבחן

- א. משך הבחינה: שעתיים וחצי.
- ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה שלושה פרקים.
פרק ראשון – תולדות עם ישראל במאות הי"ח-כ' – (18×4) – 72 נקודות
פרק שני – חורבן יהדות אירופה (השואה) – (18×1) – 18 נקודות
פרק שלישי – מושגים – (2×5) – 10 נקודות
סה"כ – 100 נקודות
- ג. חומר עזר מותר בשימוש: אין.
- ד. הוראות מיוחדות: אין.

כתוב במחברת הבחינה בלבד. בעמודים נפרדים, כל מה שברצונך לכתוב בטייטה (ראשי פרקים, חישובים וכדומה).
רשום "טייטה" בראש כל עמוד טייטה. רישום טייטות כלשהן על דפים שמחוץ למחברת הבחינה עלול לגרום לפסילת הבחינה!

ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר ומכוונות לנבחנות ולנבחנים כאחד.

ב ה צ ל ח ה !

/המשך מעבר לדף/

+

+

ה ש א ל ו ת

פרק ראשון – תולדות עם ישראל במאות הי"ח-כ' (72 נקודות)

ענה על ארבע מהשאלות 1-6 (לכל שאלה – 18 נקודות).

1. תנועת המוסר

- א. הסבר שלושה מעקרונותיה של שיטת המוסר של ר' ישראל מסלנט.
(4 נקודות)
- ב. תאר שתיים מפעולותיו של ר' ישראל מסלנט בתחום חיזוק חיי הדת והמוסר, ופעולה אחת מתחום אחר. (7 נקודות)
- ג. ציין שלושה מהאישים המרכזיים בתנועת המוסר שתרמו להפצת רעיונותיה, והסבר את עיקרי שיטתו של אחד מהם. (7 נקודות)

2. החת"ם סופר וממשיכי דרכו

- א. תאר את דרכו של החת"ם סופר בהנהגת הקהילה בפרשבורג, ואת פעולות בניו בתחום ביצור הקהילות ושמירת עצמאותן. (6 נקודות)
- ב. ציין שני ביטויים מעשיים לקשר של החת"ם סופר ותלמידיו לארץ-ישראל. (4 נקודות)
- ג. ר' יוסף חיים זוננפלד השפיע רבות על חיי היהדות החרדית בארץ-ישראל. תאר שלוש מפעולותיו. (8 נקודות)

3. אנטטישמיות ושנאת ישראל בארצות האסלאם

"הלכה: בידוע שעשו שונא ליעקב".

- א. השווה בין מאפייני האנטטישמיות המודרנית ובין מאפייני שנאת ישראל בדורות הקודמים. (8 נקודות)
- ב. תאר שני גילויים של שנאת ישראל בארצות האסלאם: אחד בתימן ואחד בסוריה. (10 נקודות)

4. הפרעות בתקופת המנדט הבריטי בארץ-ישראל

- שלושה גלי פרעות עברו על היישוב היהודי בארץ-ישראל בתקופת המנדט הבריטי – בשנת תר"פ-תרפ"א (1920), בשנת תרפ"ט (1929) ובשנים תרצ"ו-תרצ"ט (1936-1939). בחר בשני גלי פרעות, ובנוגע לכל אחד מהם ענה על הסעיפים א-ג.
- א.** הסבר גורם אחד לפרעות. (6 נקודות)
- ב.** תאר מאורע אחד שאירע במהלך הפרעות. (8 נקודות)
- ג.** אילו תוצאות בתחום המדיני היו לפרעות? ציין שתנ תוצאות. (4 נקודות)

5. מלחמת תש"ח

- במלחמת תש"ח היו שני שלבים עיקריים:
השלב הראשון – מתחילת המלחמה עד הכרזת המדינה.
השלב השני – מהכרזת המדינה עד הסכמי שביתת הנשק.
- א.** תאר שני קשיים של היישוב היהודי בכל אחד מהשלבים. (12 נקודות)
- ב.** מה הייתה התגובה של היישוב היהודי לקשיים שתיארת? (6 נקודות)

6. עלייה וקליטה בעשור הראשון למדינת ישראל

- א.** ציין ארבע ארצות שמהן הגיעו עולים למדינת ישראל בעשור הראשון לקיומה. (2 נקודות)
- ב.** הסבר שני גורמים לעלייה לארץ-ישראל בתקופה זו. (6 נקודות)
- ג.** תאר את הפעולות של רשויות המדינה שניסו להתמודד עם הקשיים בקליטת העולים בתחומים: דיור, כלכלה וחינוך. (10 נקודות)

פרק שני – חורבן יהדות אירופה (18 נקודות)

ענה על אחת מהשאלות 7-8.

7. **א.** פרט והסבר שניים מעקרונות האידאולוגיה הנאצית. (6 נקודות)
- ב.** פְּרֵט שלושה חוקים או גזרות שנגזרו בין השנים תרצ"ג-תרצ"ט (1933-1938), המשקפים את מדיניות הנאצים נגד היהודים. (12 נקודות)
8. **א.** מי היו היהודים שְׁכוֹנו "שארית הפלטה", ומה היה מצבם לאחר המלחמה? (7 נקודות)
- ב.** תאר את תהליך השיקום הפיזי-חומרי של "שארית הפלטה" על אדמת אירופה. (3 נקודות)
- ג.** תאר את תהליך השיקום הרוחני של יהודים אלה, וציין שני רבנים שהשתתפו בתהליך זה. (8 נקודות)

פרק שלישי – מושגים (10 נקודות)

כתוב בקצרה על חמישה מהמושגים ומהשמות 9-16 (לכל אחד – 2 נקודות).

9. רבי לוי יצחק מברדיצ'ב **13.** מרד גטו ורשה
10. "איגרות צפון" **14.** עלייה ב'
11. אספת הנוטבלים **15.** לחיי
12. רבי שלום שרעבי **16.** מבצע קדש

ב ה צ ל ח ה !

זכות היוצרים שמורה למדינת ישראל
אין להעתיק או לפרסם אלא ברשות משרד החינוך התרבות והספורט